

VEDLEGG A

KULTURMINNERÅDETS SAKER 2012-2015

- Kulturminnerådets årsrapport 2011
- Kulturminnerådets arbeidsplan 2012-2015
- Reguleringsplan for Hoensmarka pukkverk
- Handlingsplan: Kulturminner for barn og unge
- Replika av Fiskumøksa
- Grunnlovsjubileet 2014
- Treforedlingsarkiver fra Buskerud
- Riksantikvarens registrering av lokale kulturminner
- Kulturminneskilting i Gamle-Hokksund og Dynge
- Handlingsplan: Turstier og kulturminneløyper
- Kulturminneforum 2012
- Årsplan 2012
- Ombygging av Vestfossen kapell
- Fordeling av midler 2012
- Kulturminnetavle ved Hoen-skatten
- Utstilling ved Hokksund barneskole
- Vestfossen Blanda Kor
- Innspill til Buskerud fylke om verneverdige kulturminner
- Historisk spel om Hoen-skatten
- Reguleringsplan for Renningsåsen pukkverk
- Reguleringsplan for Lialøkka i Dynge
- Minnesmerke i Skriverparken
- Årsplan 2013
- Gammel vei ved Røkebergbakkene
- Reguleringsplan for Gamle Ringeriksvei 427
- Reguleringsplan for fortau langs Semsmoieien
- Reguleringsplan for Sundmoen
- Retningslinjer for Madseberget
- Stemmerettsjubileet 2013
- Informasjonstavle ved Turistinformasjon/Nøstetangen Museum
- Reguleringsplan for Prestegårdsskogen
- Reguleringsplan for Dølebakkveien
- Kulturminnetavler langs Horneveien
- Intervjuing av muntlige kilder
- Fordeling av midler 2013
- Kurs ved Buskerud bygningsvernssenter
- Utstilling: Eikværing som har satt spor etter seg (2014)
- Oppsummering av møte med lokalhistorisk gruppe i Skotselv
- Oppsummering av møte med Fiskum grendeutvalg
- Samarbeidet mellom Kulturminnerådet og kulturseksjonen
- Kulturminneløyper på lokalhistoriewiki
- Modell av jernalderboplassen ved Haug
- Møte om bygningsvern i Vestfossen
- Markedsdag på Fiskum (2013)
- Kulturminneløype ved Bollerud
- Kulturminneløype ved langs Fiskumelva
- Ønske om byste av Petra (fra 91 Stomperud)
- Rullering av handlingsplan for kulturminnevern
- Søknad om støtte til bokutgivelse - Bengt Arne Røine

- Søknad om støtte til bokutgivelse - Trine Berggård
- Reguleringsplan for Hellefoss Boliggrend
- Årsrapport 2013
- Årsplan 2014
- Reguleringsplan for Loesmoenveien, øvre del
- Reguleringsplan for sprengstofflager i Knivedalen
- Brannsikring i verneverdig tettbebyggelse
- Disponering av midler 2014
- Tekst til kulturminnetavler på Haug kirkegård
- Regional plan for kulturminnevern
- Forslag til lokale forskrifter for tilsyn med bygninger
- Reguleringsplan for Gartneriveien 2
- Reguleringsplan for Harakollen
- Reguleringsplan for Sundmoen Næringsområde
- Reguleringsplan for Hakavik Motorbane
- Øvre Eiker kommunes representasjon i Stiftelsen Lågdalsmuseet
- Tekst til kulturminnetavle ved Düvelgården
- Deltakelse på markensdag på Fiskum 2014
- Opprettelse av Eiker Kulturminnelag
- Minneinnsamling/intervjuer
- Pilegrimsled gjennom Eiker
- Kulturminneskilting i Hakavik
- Tekst til kulturminnetavler i Stryken
- Reguleringsplan for område på Strømbu
- Strategi for formidling av lokalhistorie og kulturvern
- Forslag til veinavn i Harakollen
- Bevaring av brønn i Tregata
- Bokprosjekt om Finnemarka
- Intern evaluering av handlingsplan 2014-2015
- Årsrapport 2014
- Årsplan 2015
- Strategi for kulturminnevern 2016-2019
- Kulturminneforum 2015
- Informasjonsbrosjyre om Eikers kulturarv
- Eikværing som har satt spor etter seg (2015)
- Skilting og merking av bygdeborgen
- Fordeling av midler 2015
- Kulturminnedagene 2015
- Ombygging av Dramdal skole
- Nedhogging av trær ved Haug kirke
- Kulturlandskapet rundt Haug kirke
- Kulturminnevandring under laksefestivalen
- Kulturminnetavler langs Horneveien
- Lokaler for Eiker Arkiv
- Nye retningslinjer for kulturminnerådet
- Kulturminnerådets rapport for perioden 2012-2015
- Mal for avtaler med lokale samarbeidspartnere
- Reguleringsplan for Strømbu
- Arkeologisk kontrollregistrering i Øvre Eiker

VEDLEGG B

OVERSIKT OVER ØKONOMISKE BEVILGNINGER

2012:

- Kr. 15.900,- til Formidling av kulturminner til barn og unge
- Kr. 10.000,- i tilskudd til undersøkelse av bygdeborgene ved Junger
- Kr. 2.100,- til vedlikehold av kulturminnetavler
- Kr. 1.000,- til deltakelse på kurs/seminarer
- Kr. 1.000,- til bevertning på Kulturminneforum

2013:

- Kr. 10.000,- til Skotselv grendeutvalgs arbeid med Bakke bygdemminnesamling
- Kr. 10.000,- til Laggården boligsameie til istandsetting av bygningen
- Kr. 6.300,- til kulturminneskilting i Gamle-Hokksund
- Kr. 2.700,- til vedlikehold og fornyelse av kulturminnetavler
- Kr. 1.000,- til deltakelse på kurs/seminarer

2014:

- Kr. 10.000,- til Skotselv grendeutvalgs arbeid med Bakke bygdemminnesamling
- Kr. 10.000,- til Laggården boligsameie til istandsetting av bygningen
- Kr. 2.000,- til Trine Berggaards utgivelse av Eivind Warlos dikt
- Kr. 5.300,- til Kulturminneskilting i Hakavik
- Kr. 2.700,- til vedlikehold og fornyelse av kulturminnetavler 2.700,-

2015:

- kr. 5.000,- til kulturminneskilting i Hakavik
- kr. 8.600,- til istandsetting og beskyttelse av brønnen i Tregata
- kr. 5.000,- til Eiker spellemannslags arbeid for ivaretagelse av tradisjonsmusikk
- kr. 3.200,- til vedlikehold av kulturminnetavler
- kr. 3.000,- til egen arrangementer og deltakelse på kurs/seminarer

VEDLEGG C

OVERSIKT EKISTERENDE KULTURMINNETAVLER

<u>Sted</u>		<u>Antall</u>	<u>Etablert</u>
Holmefoss Elvepark		1	2007
Gamle-Hokksund		3	2007
Hobbelstadhaugen		1	2007
Himsjødammen	1	2008	
Skarragruvene		6	2009
Loesmoen Elvepark		8	2010 *)
Hoensvannsdammen		1	2010
Bergsgruvene		3	2012
Skotselv/Hasselverket		5	2012
Hoen-skatten		1	2012
Stryken	3	2014	
Fiskumelva		5	2014 **)
Dynge		2	2015
Bollerud		4	2015
Gamlegata (Horne)		4	planlagt ferdig 2016/17
Hakavik	3	planlagt ferdig 2016/17	
Bingen		6	planlagt ferdig 2018/19
Bygdeborgene		8	planlagt ferdig 2018/19

*) 3 tavler på Hagaøya er foreløpig ikke satt opp

***) En av tavlene settes ikke opp før utbyggingen nytt boligfelt i Prestegårdshagen er fullført

VEDLEGG E

OVERSIKT OVER REGISTRERINGS- OG FORMIDLINGSPROSJEKTER

Replika av Fiskumøksa

Kulturminnerådet har engasjert arkeologen Morten Kutschera til å lage en replika av Fiskumøksa, som regnes som ett av de viktigste arkeologiske funnene som er gjort i Øvre Eiker. I regi av "Den kulturelle skolesekken" har denne replikaen i 2013/14 og 2014/15 vært utstilt ved barneskolene i Øvre Eiker. Utstillingsperioden har vært innledet med et foredrag v/Eiker Arkiv om temaet steinalder og historien bak Fiskumøksa.

Modell av jernalderboplassen ved Haug

Kulturminnerådet har engasjert Hans W. Horne til å lage en modell av den jernalderboplassen som har ligget på jordet mellom Haug kirke og Eikertun. Modellen blir fra og med skoleåret 2015/16 stilt ut ved skolene i regi av "Den kulturelle skolesekken". Utstillingsperioden har vært innledet med et foredrag v/Eiker Arkiv om Eiker i før-historisk tid.

Bygdeborg-prosjekt ved Junger

Kulturminnerådet har gitt økonomisk støtte til arkeologistudent Tryggve Bernt i hans arbeid med en hovedoppgave i arkeologi basert på bygdeborgene i Junger-området. Støtten ble gitt for å gjøre det mulig å gjennomføre pollenanalyser. Ifølge fylkesarkeologene har arbeidet gitt svært interessante resultater og bidratt til nye muligheter for tolkning av bygdeborgene. Tryggve Bernt har vært foredragsholder på Kulturminneforum og omviser på en åpen tur til to av borganleggene.

Utstilling ved Hokksund barneskole

Det har vært ønske om å få til en utstilling ved Hokksund barneskole av gjenstander knyttet til laksefiske og elvetrafikken. Dette har imidlertid foreløpig ikke blitt gjennomført.

Ønske om byste av Petra

Kultursjefen har bedt rådet å uttale seg om et forslag fra publikum om å lage en byste av Petra (91 Stomperuds forlovede) i Hokksund. Rådet anbefalte at kommunen ikke prioriterer denne oppgaven.

Brosjyre: 25 ting du bør vite om Øvre Eiker

Det har vært arbeidet med å lage en brosjyre som presenterer 25 av Øvre Eikers viktigste kulturminner. Det foreligger utkast til tekst og bilder, men det har foreløpig ikke vært mulig å finansiere trykkingen av dette.

Pilegrimsled gjennom Eiker

Kulturminnerådet har drøftet mulighetene for en "pilegrimsled" som går via kirkene på Eiker. Konklusjonen er at rådet ikke kan engasjere seg direkte i denne saken, men ideen er formidlet videre til Kirkelig Fellelsråd.

Istandsetting av brønn i Tregata

Skotselv grendeutvalg ønsker å bevare den gamle brønnen i Tregata, og Kulturminnerådet har vedtatt å støtte dette prosjektet økonomisk.

VEDLEGG G

OVERSIKT OVER DELTAKELSE PÅ SEMINARER, KURS ETC.

2012:

- Riksantikvarens Verdiskapningskonferanse.
- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Kunst, kultur og kulturminner"
- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Møteplasser som kulturminner og kulturminner som møteplasser"
- Kurs i fotobevaring, i regi av nettverket for privatarkivet i Vestfold og Buskerud
- Kurs i "Kulturminneløyper på lokalhistoriewiki" ved Norsk Lokalhistorisk Institutt
- Buskerud fylkes arkiv- og museumsseminar
- Buskerud fylkes konferanse om stemmerettsjubileet i 2013
- Kurs i tilstandsregistrering av bygninger ved Buskerud Bygningsvernssenter
- Norsk Jernverksmuseums årlige seminar

2013:

- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Krigens kulturminner"
- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Byens kulturminner"
- Nettverksmøte for privatarkiver i Vestfold og Buskerud
- Norsk Jernverksmuseums årlige seminar.
- Merke- og vardekurs i regi av Drammens og Oplands Turistforening
- Kurs i DIVE-analyse

2014:

- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Organisering av det lokale kulturminnevernet"
- Riksantikvarens Utviklingsnett, med tema "Kulturminnevern kommunene"
- Nettverksmøte for privatarkiver i Vestfold og Buskerud
- Norsk Jernverksmuseums årlige seminar
- Orienteringsmøte om regional plan for kulturminnevern
- Fagseminar om registrering av gravminner
- Seminar om kultur og idrett, Øvre Eiker kommune

2015:

- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Grav der du står - i lokalmiljø og nabolag"
- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Grønn skjøtsel og kulturminner"
- Riksantikvarens Utviklingsnett om "Formidling av krigens kulturarv"
- Informasjonsmøte om tilskuddsordning fra Norsk kulturminnefond
- Buskerud fylkeskommunes pilotdag: Ny registreringsplattform for kulturminner
- Buskerud fylkeskommunes museumsseminar 2015
- Kurs i merking av stier, Drammens og Oplands Turistforening
- Norsk Jernverksmuseums årlige seminar

VEDLEGG H

OVERSIKT OVER ARRANGEMENTER OG INFORMASJONSARBEID

Presentasjon av Fiskumøksa, Heimtun 25/3-2012:

Den "nye Fiskumøksa", Morten Kutscheras replika, ble presentert for publikum. Det skjedde på Buskerud Folkehøgskole, der lærere og elever presenterer kulturelle innslag, til dels inspirert av historien om den berømte steinalderøksa. Professor Einar Østmo fra Universitetet i Oslo fortalte mer om Fiskumøksa og om den såkalte "Stridsøkskulturen".

Kulturminneforum, Hakavik 2/5-2012:

Rundt 30 mennesker deltok på årets forum. Nils Petter Hobbestad informerte om Kulturminnerådets arbeid, og Bent Ek presenterte utkastet til Kulturminneløyper. Det ble en interessant dialog rundt dette, og det var spesielt gledelig at så mange fra Hakavik viste interesse for dette. Deretter viste Arne Olsson bilder fra Hakavik Kraftstasjon og anleggelsen av denne.

Kulturdag på Skarragruvene 10/6-2012:

I samarbeid med Kolberg gård ble det arrangert en kulturdag med teater og musikkinnslag, samt omvisning i gruveområdet. Nærmere 100 mennesker var innom området i løpet av dagen.

Middelalderdagene på Fiskum 28-29/6-2012:

Familiedagen på lørdag måtte i år avlyses på grunn av regn. Programmet på søndag gikk imidlertid som planlagt, med musikkinnslag samt foredrag om gravminner ved kirken og åpning av utstilling i sakristiet, før arrangementet ble avsluttet med den tradisjonelle olsokgudstjenesten.

Kulturminnevandring i Dyngje 12/8-2012:

I forbindelse med By- og Laksefestivalen ble det også i år arrangert en kulturminnevandring i Hokksund-området, denne gangen på Lerbergmoen og i Dyngje. Nils Petter Hobbestad guidet, og oppslutningen var meget bra, med 60-70 frammøtte.

Jernverksseminar 31/8-2/9-2012:

Nes Jernverksmuseums seminar ble i år arrangert på Kongsberg, Hof og Fossesholm. Bent Ek bidro med foredrag om Eikers eldste gruehistorie og om Hassel jernverk.

Åpning av utstillinger ved Düvelgården 8/9-2012:

I forbindelse med åpningen av en ny utstilling av Hasselovner i Skomakerhuset ved Düvelgården, ble det også foretatt en offisiell åpning av kulturminnestien i området. Dessuten var det foredrag om Hasselovnene og verkets historie,

Kulturminnevandring i Lundeskauen 23/9-2012:

I samarbeid med Eiker Historielag og Drammens og Oplands Turistforening, ble det arrangert en heldagstur blant kulturminner i området vest for Vestfossen, med blant annet besøk på jernaldergravhauger og tufter etter gamle husmannsplasser.

Seminar for lærerne ved Ormåsen skole 23/10-2012:

Eiker Arkiv ble invitert med på et kveldseminar ved Ormåsen skole der tema var lokalhistorie i nærmiljøet. Innspill herfra ble tatt med i det videre arbeidet med planen "Kulturminner for barn og unge".

Kulturminneforum, Ormåsen - 13/3-2013:

Det var stor interesse for Tryggve Bernts foredrag om Jungerborgene. Fylkesarkeolog Bernt-Egil Tafjord stilte også opp og viste fram replikaer av gjenstander fra jernalder og bronsealder. Nils Petter

Hobbelstad informerte om Kulturminnerådets arbeid, og Bent Ek orienterte om arbeidet med registrering av lokale kulturminner og prosessen med utarbeidelse av en kommunedelplan.

Seminar for lærerne ved Ormåsen skole - 7/5-2013:

Også i år har Eiker Arkiv deltatt på et seminar ved Ormåsen skole der tema var lokalhistorie i nærmiljøet. Dette ble gjennomført som en ekskursjon til bygdeborgene ved Junger sammen med en del av personalet ved skolen og barnehagen.

Vestfossen 24 timer - 10/6-2013:

Årets historiske vandring i forbindelse med dette kulturarrangementet fokuserte på kvinnene på Fossesholm og Fosshaugen. Det ble dermed et ledd i markeringen av Stemmerettsjubileet. Vandringen ble ledet av Eldar Steen og Bent Ek.

Hundre år med stemmerett for alle - 11/6-13/6-2013:

Hovedmarkeringen av Stemmerettsjubileet ble holdt i forbindelse med Hokksund-dagene 2013. På hundreårsdagen for vedtaket om allmenn stemmerett ble det åpnet en utstilling i vestibylen ved festsalen på Øvre Eiker Rådhus. Fredag 13/6 var det et arrangement med historiske tilbakeblikk ved Unn Sissel Ek og Åse Klundelien.

Middelalderdagene på Fiskum - 26-28/6-2013:

Årets arrangement startet fredag kveld med konsert i Fiskum nye kirke og prosesjon ned til middelalderkirken. Lørdag var det familiedag, med mange ulike aktiviteter i området rundt kirken, samt middelaldergjestebud om kvelden. Søndag var det historisk foredrag, samt olsokgudstjenesten. Kulturminnerådet sto for en utstilling om kjente middelalderkvinner.

Kulturminnevandring i Gamle-Hokksund - 11/8-2013:

I forbindelse med By- og Laksefestivalen ble det også i år arrangert en kulturminnevandring i Hokksund-området, denne gangen med fokus på kvinner som har satt sitt preg på stedet opp gjennom historien. Vandringen ble ledet av Hans Kristofersen og Bent Ek..

Frivilligsentralen - 4/9-2013:

På et arrangement i samarbeid med Øvre Eiker Innvanderråd holdt Bent Ek et foredrag med lokalhistorisk perspektiv om utviklingen av det norske demokratiet fra 1814 og fram til innføringen av allmenn stemmerett i 1913.

Høstmarked ved Düvelgården - 14/9-2013:

Stemmerettsjubileet satte også sitt preg på årets høstmarked i Skotselv. Arrangørene hadde laget en utstilling om kvinnelige personligheter fra Skotselv, og Unn Sissel Ek holdt foredrag om Mimmi Swensen og Anna Klem, som var de to første kvinnene i kommunestyret på Øvre Eiker.

Høstmarked på Fiskum, Anfinnshølen - 15/9-2013:

Fiskum grendeutvalg hadde invitert Kulturminnerådet til å delta på her for å presentere Fiskums steinalderhistorie, med fokus på "den nye Fiskumøksa" og det sensasjonelle funnet av en 11.000 år gammel steinalderboplass i Prestegårdshagen i 2009. Dessuten ble planene om en kulturminnesti langs Fiskumelva presentert. Nils Petter Hobbelstad, Reidun Bollerud og Bent Ek representerte Kulturminnerådet ved denne anledningen.

Kulturminnevandring til Jungerborgene - 29/9-2013:

I samarbeid med Eiker Historielag og Drammens og Oplands Turistforening, ble det arrangert en tur til bygdeborgene ved Junger med Tryggve Bernt som omviser. Det ble svært god oppslutning om denne turen.

Utstillingen "Eikværingar som har satt spor etter seg" – Rådhuset 14/1-2014:

Kulturminnerådet har påtatt seg å stå for en skiftende utstilling i vestibylen ved festsalen i Øvre Eiker Rådhus. Hensikten er å presentere bygdas historie og kulturminner gjennom å fokusere på enkeltpersoner som har gjort seg bemerket på ulike områder. Den første utstillingen hadde tittelen "1814 – Eiker og Grunnloven".

Foredrag av forfatteren Karsten Alnæs – Rådhuset 2/2-2014:

Foredrag med temaet "Hva skjedde i Norge og Europa som førte til samlingen på Eidsvoll i 1814?" var godt besøkt – over 100 mennesker var til stede. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Hovedmarkeringen av Grunnlovsjubileet – Haug kirke 2/3-2014:

Historisk gudstjeneste og tablå for å minnes kirkevalget som ble holdt der 4 mars 1814. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Frivilligsentralen – 26/3-2014:

På et arrangement i samarbeid med Øvre Eiker Innvandrerråd holdt Bent Ek foredrag om Eikers historie i fjern og nær fortid.

Lokalhistorisk kveld, Øvre Eiker bibliotek - 2/4-2014:

"Begivenhetene i 1814 sett fra Øvre Eiker" var tema for en lokalhistorisk kveld på Øvre Eiker bibliotek i Hokksund. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Åpent møte om kulturarven, Fiskum bibliotek – 3/4-2014:

I samarbeid med Fiskum grendeutvalg ble det arrangert et åpent møte på Fiskum bibliotek, med presentasjon av arbeidet med en kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer.

Kulturminneforum, Fossesholm - 6/4-2014:

Årets Kulturminneforum var viet kulturarven fra 1814, men var samtidig den offisielle åpningen på arbeidet med en kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer. Hovedgjest var riksantikvar Jørn Holme. Dessuten var det innlegg ved Turid Kolstadløyken fra Buskerud fylkeskommune og underholdning med Hokksund Byteater. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Besøk til Eidsvollsbygningen – 27/4-2014:

Vårtur i regi av Eiker Historielag til det nyrestaurerte riksanlegget hvor den norske grunnloven ble til for 200 år siden. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Utstilling ved Nøstetangen Museum – 11/5-2014:

Tema for utstillingen var "Hans Nielsen Hauge og de mektige menn rundt ham". Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Vestfossen 24 timer – 31/5-2014:

Bent Ek holdt foredrag om kulturarven i Vestfossen og presenterte samtidig arbeidet med en kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer.

Lørdagsakademiet ved Nøstetangen Museum – 7/6-2014:

Foredrag av Bent Ek om "Eidsvollsmennene fra Eiker". Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

“Haugespelet” på Fossesholm – 6/7-2014:

Friluftsteater om Hans Nielsen Hauge, med skuespillere fra Haugestiftelsen. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Middelalderdagene på Fiskum – 25-29/7-2014:

Også i år satte den gjestende middelaldertruppen fra Opatow i Polen sitt preg på arrangementet. Årets arrangement startet fredag kveld med konsert i Fiskum nye kirke og prosesjon ned til middelalderkirken, der det historiske tablået “Kongemakt og folkemakt - fra Hellig Olav til 1814” var en del av programmet for Grunnlovsjubileet. Lørdag og søndag var det familiedager med aktiviteter utendørs både lørdag og søndag. Her medvirket også Kulturminnerådet. Et nytt innslag var det at biblioteket arrangerte en utstilling med litteratur om og fra middelalderen. Arrangementet ble avsluttet med den tradisjonelle olsokgudstjenesten.

Kulturminnevandring i Hokksund – 10/8-2014:

I forbindelse med By- og Laksefestivalen ble det i år arrangert en kulturminnevandring "i eidsvollsmennenes fotspor". Vandringsen ble ledet av Bent Ek. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Høstmarked på Fiskum, Anfinnshølen 14/9-2014:

Kulturminnerådet hadde egen stand og gjennomførte blant annet steiking av lammelår i kokegrop. Dessuten ble replikaen av Fiskumøkse vist fram, og det ble arrangert skattejakt for de minste i området rundt steinalderboplassen i Prestegårdshagen.

Foredrag av historiker ved UiO Carl Emil Vogt, Nedre Eiker bibliotek – 15/10-2014:

Foredrag med temaet “Grunnloven av 1814 i historisk perspektiv” Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Lokalhistorisk kveld, Øvre Eiker bibliotek – 12/11-2014:

Filmkveld med temaet “17.mai i film og bilder”. Arrangementet var en del av programmet for Grunnlovsjubileet.

Kulturminneforum, Rådhuset – 29/4-2015:

Årets kulturminneforum var i sin helhet viet arbeidet med kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer. Fungerende rådmann Morten Lauvbu innledet. Ingvild Tjønneland fra Buskerud fylkeskommune og Bent Ek fra Øvre Eiker kommune informerte, og møtet ble avsluttet med spørsmål og debatt.

Utstillingen “Eikværingene som har satt spor etter seg” – Rådhuset 29/4-2015:

Årets utstilling ble brukt til å presentere arkeologiske spor etter de første eikværingene og dermed sette fokus på den arkeologiske rapporten som utarbeides i forbindelse med kommunedelplanen. Modellen av Haug jernalderboplass var også en del av utstillingen. Åpningen skjedde i forbindelse med Kulturminneforum.

Vestfossen 24 timer – 6/6-2015:

I forbindelse med dette arrangementet var det åpen dag ved Vestfos Bruget, med modellen av Vestfossen anno 1950. Bent Ek holdt foredrag om arbeidet med kommunedelplanen og fokuserte særlig på bebyggelsen i Vestfossen sentrum og nærmeste omegn.

Fiskum middelalderdager - 29/7-2/8-2015:

Årets middelalderdager ble innledet med olsokgudstjenesten. Middelalderleiren holdt åpen i fire dager, fra torsdag til søndag, med aktiviteter for barn og voksne. Også i år var gjestene fra Opatow et

viktig innslag, men det var også mange lokale deltakere. I kirken var det også konsert og foredrag om middelaldermusikk, samt en utstilling av rekonstruerte drakter fra bronsealder, jernalder og vikingtid som var utlånt fra Buskerud fylkeskommune. Fylkesarkeolog Bernt-Egil Tafjord holdt et foredrag om nye og ukjente arkeologiske funn på Øvre Eiker.

Kulturminnevandring i Hokksund – 9/8-2015:

Det ble igjen arrangert vandring i forbindelse med “By- og laksefestivalen”, ledet av Bent Ek. Ruten gikk gjennom Gamle-Hokksund og Dynge til Vendelborg.

Kulturminnevandring i Vesle-Sverige – 26/8-2015:

I forbindelse med “ansattedagen” i Øvre Eiker kommune ble det arrangert to vandringer der temaet var historien rundt Fredfoss og Vesle-Sverige.

Jernverksseminar – 29-30/8-2015:

Tema for årets seminar var jernverksdriften på 1600-tallet, og Bent Ek hadde et innlegg om smeltehytta i Vestfossen og startfasen ved Hassel jernverk. I andre foredrag kom det dessuten fram interessante opplysninger om de vallonske jernverksarbeiderne som innvandret til Norge på 1600-tallet og var ansatt ved blant annet Hasselverket.

Høstmarked i Skotselv – 12/9-2015:

Kulturminnerådet hadde stand i samarbeid med Eiker Arkiv og Eiker Historielag, blant annet for å informere om arbeidet med kommunedelplanen for kulturminner og kulturmiljøet.

Høstmarked på Fiskum, Anfinnshølen – 13/9-2015:

Kulturminnerådet hadde stand i samarbeid med Eiker Arkiv og Eiker Historielag, blant annet for å informere om arbeidet med kommunedelplanen for kulturminner og kulturmiljøet.

VEDLEGG I

OVERSIKT OVER NÆRMILJØPROSJEKTER M.M.

Harakollen - Hobbelstadåsen

I samarbeid med Hokksund barneskole er det utpekt flere verneverdige kulturminner som skolen er interessert i å drive skjøtsel med i forbindelse med prosjektet "Rydd et kulturminne" i regi av Stiftelsen Norsk Kulturarv. Det er satt opp kulturminnetavle ved en av gravhaugene i området. På grunn av boligbyggingen i dette området har det prosjektet vært lagt på is de siste årene, men de aktuelle kulturminnene er lagt til friarealer og utbyggerne er orientert om dette. Ved siden av skolen, kan en framtidig velforening i området være en potensiell samarbeidspartner. Kulturminnerådet har foreslått at dette er ett av områdene som vurderes som bevaringsområde i forbindelse med kommunedelplanen for kulturminner og kulturmiljøer.

Gamle-Hokksund og Dyngje

I 2007 ble det satt i gang skilting av noen av de mest verneverdige bygningene i dette området i samarbeid med foreningen "Gamle-Hokksunds Venner". Denne foreningen har dessverre ikke vært i virksomhet de siste årene, og Kulturminnerådet ønsker å etablere et samarbeid med andre lokale aktører. Aktuelle kandidater kan være Hokksund By- og grendeutvalg, Hokksund barneskole, Gamle-Hokksund Velforening, Nøstetangen Museum og Sparebanken Øst, som har planer om å innrede et bankmuseum i Tingstua. Området er regulert til bevaring og vil bli vurdert i forbindelse med kommunedelplanen for kulturminner og kulturmiljøer.

Hoenselva

Røren grendeutvalg ønsker å få etablert en tursti med kulturminnetavler langs Hoenselva. Eiker Arkiv er engasjert for å skrive en historikk om området, og denne vil foreligge i nærmeste framtid. Dette bør også sees i sammenheng med mulighetene for kulturminneløyper i Hoensmarka.

Hassel jernverk og Düvelgården

I samarbeid med Skotselv grendeutvalg er det etablert en tursti med kulturminnetavler i området rundt Düvelgården og området der Skotselv Cellulosefabrik lå. Det er foreløpig satt opp 5 kulturminnetavler, og det er aktuelt med en ny tavle i Tregata i forbindelse med restene av den gamle brønnen som står der. Dessuten er Fiskum gamle kirke ett av de kulturminnene som er planlagt skiltet i samarbeid med Buskerud fylkeskommune som et kulturminne av regional verdi.

Bingsvassdraget

Kulturminnerådet har hatt en dialog med Bingsvassdragets Historielag om oppsetting av kulturminnetavler i Bingen, blant annet i forbindelse med bygdeborgene, men det er foreløpig ikke tatt noen avgjørelse om plasseringen av disse tavlene. Det er også aktuelt å få med Motorhistorisk Senter i denne prosessen, i forbindelse med konseptet "De små gleders vei".

Fiskumelva

I samarbeid med Fiskum grendeutvalg er det satt opp 4 kulturminnetavler langs Fiskumelva, og det er avsatt midler til en femte tavle ved steinalderboplassen i Prestegårdshagen, som blir en del av friarealet i forbindelse med det nye boligfeltet som er planlagt der. Dessuten er Fiskum gamle kirke ett av de kulturminnene som er planlagt skiltet i samarbeid med Buskerud fylkeskommune som et kulturminne av regional verdi. Det er også naturlig å trekke inn Fiskum Kulturminnelag og Middelalderdagene i det videre samarbeidet rundt dette området.

Hakavik

Hakavik Velforening har tatt initiativ til rydding av gamle stier og oppsetting av kulturminnetavler i forbindelse med disse. Kulturminnerådet har bevilget midler til tre tavler, og det pågår en dialog om plassering og utforming av disse.

Gamlegata på Horne

Veistrekningen er registrert i samarbeid med Horne Velforening, og det er satt av midler til oppsetting av kulturminnetavler. Dette må imidlertid avklares med grunneierne.

Ridevei langs Eikeren

Veien er registrert mellom Torrud i Hof kommune og Østerud. I forbindelse med eventuell merking og tilrettelegging vil Hof Historielag være en aktuell samarbeidspartner.

Den gamle Sandsvæerveien

Veien er registrert mellom Grosvoll i Kongsberg kommune og Muggerdud. I forbindelse med eventuell merking og tilrettelegging vil Sandsvær Historielag være en aktuell samarbeidspartner.

Ridevei ved Kofstad

Veien er registrert mellom Kofstad og Gamleveien ved Skogen. I forbindelse med eventuell merking og tilrettelegging vil Fiskum grendeutvalg og Fiskum kulturminnelag være aktuelle samarbeidspartnere.

Loesmoen Elvepark

I samarbeid med Loesmoen Vel er det satt opp 5 tavler langs turstien langs Drammenselva, og planen er at ytterligere 3 tavler skal settes opp på Hagaøya.

Husmenn på Horne

Det er registrert flere husmannsplasser i dette området, som ligger rett ved nettverket av kulturminneløyper rundt Portåsen. I forbindelse med eventuell merking og tilrettelegging vil Horne Vel og Stiftelsen Portåsen være aktuelle samarbeidspartnere.

Det historiske Vestfossen

Kulturminnerådet har lenge hatt en dialog med Vestfossen grendeutvalg om Fosshaugen og området rundt Vestfos Cellulosefabrik. I dette området ligger også Vestfos Bruget, med modellen "Vestfossen anno 1950", museet Gamle Vestfossen Kraftstasjon og det gamle elektriske lokomotivet "Maskin". Dessuten ønsker Kulturminnerådet å bidra til at den gamle Sagfogdgården kan settes opp igjen i området nedenfor fabrikken. Området mellom Fabrikkgata og Fossesholm er regulert til bevaring og vil bli vurdert i forbindelse med kommunedelplanen for kulturminner og kulturmiljøer. Kulturminnerådet vil også arbeide for at dette området ivaretas i forbindelse med den nye sentrumsplanen for Vestfossen.

Eikerplomma

Kolberg gård og Nøstetangen Glass har vært opptatt av å bevare den sjeldne fruktsorten og gjøre den mer kjent. Kulturminnerådet ønsker å bidra til dette opplysningsarbeidet.

Skarragruvene

I samarbeid med Skarra Sølvgruvers Venner, som er en underavdeling av Sølvverkets Venner på Kongsberg, er det satt opp 6 kulturminnetavler i dette området. Både Ormåsen skole og Eiker avdeling av Drammens og Oplands Turistforening har vært involvert i rydding av kulturminner i området, men det er behov for en skjøtselsplan som sikrer mer regelmessig skjøtsel av området.

Området rundt Himsjø og Hoensvannet

I samarbeid med Himsjø og Hoensvannet Hytteeierforening er det satt opp kulturminnetavler ved Himsjødammen og den gamle Hoensvannsdammen. Det har vært drøftet å sette opp flere tavler, blant annet ved noen av de gamle boplassene rundt Hoensvannet, men det er foreløpig ikke satt av midler til dette.

Bollerud

I samarbeid med Bollerud Vel er det laget en kultursti, og det er satt av midler til 4 tavler i dette området. Dessuten har Velforeningen påtatt seg skjøtsel av krigsminnesmerket ved Hakavikveien og satt i stand den gamle portalen ved Skarrud barnehjem. Det bør vurderes om det også skal settes opp kulturminnetavler på disse to stedene.

Bergsgruvene

I samarbeid med Ormåsen grendeutvalg er det satt om 3 kulturminnetavler i dette gruveområdet. De brukes også av kommunelegen for å informere om helserisikoen i gruveområdet. Kulturminnerådet har også et nært samarbeid med Ormåsen skole, som bruker dette området i undervisningen.

Mangfoldige minner

Dette har vært ledd i et nasjonalt prosjekt i regi av Institutt for folkeminnegranskning. Personlige minner samles inn gjennom å gjøre intervju/lydopptak med eldre mennesker, og disse oppbevares av Eiker Arkiv. Kulturminnerådet ønsker å bidra til at dette frivillige arbeidet kan trappes opp.

Veier og stier i Bakke

Bakke Bygdekvinnelag har stått for merking av en flere stier i området rundt Skotselv. Kulturminnerådet ønsker å bidra til å gjøre dette tilbudet kjent og til at det eventuelt settes opp kulturminnetavler der dette kan være aktuelt, blant annet ved bygdeborgene på Murfjell og Ullelandsåsen.

Navneregistrering

Gjennom Eiker Arkiv har Kulturminnerådet hatt et samarbeid med Eiker O-lag om registrering av gamle stedsnavn og kartfesting av disse. Navnene har kommet med på O-lagets nye utgaver av turkart.

Området ved Haug kirke

Hokksund Barneskole har satt i stand og vedlikeholdt en del gravminner ved Haug kirke, og Øvre Eiker Rotary har registrert en del av de eldste gravminnene rundt kirken. Det er satt av midler til 3 kulturminnetavler, som vil informere både om kirken/kirkegården og om jernalderboplassen som er funnet på jorden mellom kirken og Eikertun. Dessuten er Fiskum gamle kirke ett av de kulturminnene som er planlagt skiltet i samarbeid med Buskerud fylkeskommune som et kulturminne av regional verdi. Nylig har Kirkelig Fellesråd tatt initiativ til en systematisk registrering av gravminner ved alle kirkene på Øvre Eiker, og Kulturminnerådet er representert i arbeidsgruppa for dette prosjektet.

Gravminner fra Fiskum gamle kirke

I sakristiet har Stiftelsen Fiskum Gamle kirke laget en utstilling av gamle gravminner. Kulturminnerådet har vært involvert i dette prosjektet gjennom Eiker Arkiv.

Kverk – Hellefoss

Rosthaug Videregående Skole har etablert en tursti langs Drammenselva mellom Kverk og Hellefossen. Gjennom Eiker Arkiv har Kulturminnerådet vært involvert i utformingen av informasjonsskiltene, og gjennom sitt informasjonsarbeid ønsket Rådet å bidra til økt bruk av denne stien.

Skilting av Hoen-skatten: I samarbeid med Øvre Eiker Lions er det satt opp ei kulturminnetavle ved stedet der Hoen-skatten ble funnet. Kulturminnerådet ser dette som en mulig start på etablering av ei kulturminneløype i Krillåsen/Hoensmarka.

Stryken

Eiker avdeling av Buskerud Diabetesforbund har etablert en tursti i området rundt Hokksund Båt & Camping, og det er satt opp 2 kulturminnetavler her.

Nettsider for krigs- og okkupasjonshistorie

Hjemmefrontmuseets Venner, Celleforeningen 1412-2, Militærhistorisk Forening og Veteranforbundet samarbeider om nettsider for å presentere historisk stoff fra krigen og okkupasjonstiden på Øvre Eiker, samt arbeidet for å bevare krigsminner. Kulturminnerådet har vært involvert i dette arbeidet gjennom Eiker Arkiv.